

## **Ujawnienie informacji zgodnie z Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Obornikach Śląskich za rok 2020**

**dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie  
wynagrodzeń, i innych informacji ujawniane zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu  
Europejskiego**

**i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla  
instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma.**

## I. Wstęp

1. Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) w Części Ósmej dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Ujawnieniem” według stanu na 31 grudnia 2020 r.
2. Bank w zakresie ujawnianych informacji:
  - 1) nie stosuje pominięcia informacji uznanych za nieistotne - informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
  - 2) nie stosuje pominięcia informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
3. Bank informuje, że niniejszy dokument obejmuje cały zakres ujawnianych informacji, określonych w Części Ósmej Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 CRR. Ujawnienia informacji w innych dokumentach przez Bank wynika z art. 434 ust. 2 CRR.
4. Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

## II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z długofalową „Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Obornikach Śląskich” przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Obornikach Śląskich” i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji, przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.
2. „Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Obornikach Śląskich” jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym, np. „Polityką kapitałową i w zakresie nadmiernej dźwigni finansowej Banku Spółdzielczego w Obornikach Śląskich”, Planami finansowymi, a także Politykami w zakresie zarządzania ryzykiem.
3. „Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Obornikach”, zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić.
4. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
5. Informacja dotycząca art. 435. ust. 1 lit a-d Rozporządzenia, tzn. strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko – zawarte są w Załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.

6. Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez Art. 453 ust.1 lit. e zawarte jest w Załączniku nr 2.
7. Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. lit f. w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w Załączniku nr 3.
8. W zakresie art. 435 ust 2 Bank informuje, że:
  - 1) Członkowie Zarządu Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Członkowie Rady Nadzorczej Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio Zarządzie albo Radzie Nadzorczej) lub organach innych podmiotów.
  - 2) Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając wg Statutu Banku Spółdzielczego w Obornikach Śląskich i Regulaminu działania Rady Nadzorczej w Obornikach Śląskich, biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następczej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z „Zasadami oceny odpowiedniości członków Zarządu oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Obornikach Śląskich”. Członków Rady Nadzorczej wybierają zgodnie ze Statutem Banku Przedstawiciele na Zebraniu Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Obornikach Śląskich, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata, oceny następczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z „Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Obornikach Śląskich”.
  - 3) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
  - 4) Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.
  - 5) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty odpowiednią „Instrukcją funkcjonowania systemu informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Obornikach Śląskich”, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

### **III. Zakres stosowania – art. 436**

Nie dotyczy

Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych

#### IV. Fundusze własne – art. 437

Kapitał podstawowy Tier 1: instrumenty i kapitały rezerwowe		(A) KWOTA W DNIU UJAWNIECIA	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/ 2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane ażio emisyjne	206,00	art. 26 ust. 1, art. 27, 28 i 29, wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	206,00
	w tym: instrument typu 1		wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	
	w tym: instrument typu 2		wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	
	w tym: instrument typu 3		wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	
2	Zyski zatrzymane	213,00	art. 26 ust. 1 lit. c)	213,00
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	10 546,00	art. 26 ust. 1	482,00
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego		art. 26 ust. 1 lit. f)	
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3, i powiązane ażio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I		art. 486 ust. 2	
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.		art. 483 ust. 2	
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)		art. 84, 479, 480	
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	-213,00	art. 26 ust. 2	-213,00
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	10 752, 00		10 270, 00
<b>Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne</b>				
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-26,00	art. 34, 105	-26,00
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-28, 00	art. 36 ust. 1 lit. b), art. 37 i art. 472 ust. 4	-28, 00
9	Zbiór pusty w UE			
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 472 ust. 5	
11	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne		art. 33 lit. a)	
12	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty		art. 36 ust. 1 lit. d), art. 40, 159, art. 472 ust. 6	
13	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów		art. 32 ust. 1	

	seku- rytyzowanych (kwota ujemna)			
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji		art. 33 lit. b)	
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. e), art. 41, art. 472 ust. 7	
16	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier 1 (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. f), art. 42, art. 472 ust. 8	
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier 1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. g), art. 44, art. 472 ust. 9	
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier 1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. h), art. 43, 45, 46, art. 49 ust. 2 i 3, art. 79, art. 472 ust. 10	
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. i), art. 43, 45, 47, art. 48 ust. 1 lit. b), art. 49 ust. 1-3, art. 79, 470, art. 472 ust. 11	
20	Zbiór pusty w UE			
20a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250 %, jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia		art. 36 ust. 1 lit. k)	
20b	w tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (i), art. 89-91	
20c	w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (ii) art. 243 ust. 1 lit. b) art. 244 ust. 1 lit. b) art. 258	
20d	w tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iii), art. 379 ust. 3	
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5	
22	Kwota przekraczająca próg 15 % (kwota ujemna)		art. 48 ust. 1	
23	w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty		art. 36 ust. 1 lit. i), art. 48 ust. 1 lit. b), art. 470, art. 472 ust. 11	
24	Zbiór pusty w UE			
25	w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5	
25a	Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. a), art. 472 ust. 3)	
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. l)	
26	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR.			
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468;			
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty 1		art. 467	
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty 2		art. 467	
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 1		art. 468	

	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 2		art. 468	
26b	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału podstawowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		art. 481	
	w tym: ...		art. 481	
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)		art. 36 ust. 1 lit. j)	
28	<b>Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier 1</b>	-54, 00		- 54, 00
29	<b>Kapitał podstawowy Tier 1</b>	10 698 00		10 698, 00
<b>Kapitał dodatkowy Tier 1: instrumenty</b>				
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne		art. 51, 52	
31	w tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości			
32	w tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości			
33	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, i powiązane ažio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier 1		art. 486 ust. 3	
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.		art. 483 ust. 3	
34	Kwalifikujący się kapitał Tier 1 uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier 1 (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki zależne i będący w posiadaniu stron trzecich		art. 85, 86, 480	
35	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		art. 486 ust. 3	
36	<b>Kapitał dodatkowy Tier 1 przed korektami regulacyjnymi</b>			
<b>Kapitał dodatkowy Tier 1: korekty regulacyjne</b>				
37	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier 1 (kwota ujemna)		art. 52 ust. 1 lit. b), art. 56 lit. a), art. 57, art. 475 ust. 2	
38	Udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier 1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		art. 56 lit. b), art. 58 i art. 475 ust. 3	
39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier 1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 56 lit. c), art. 59, 60, 79, art. 475 ust. 4	
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		art. 56 lit. d), art. 59, 79, art. 475 ust. 4	
41	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału dodatkowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)			
41 a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), art. 472	

			<i>ust. 11 lit. a)</i>	
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.			
41 b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.		<i>art. 477, art. 477 ust. 3, art. 477 ust. 4 lit. a)</i>	
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.			
41c	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		<i>art. 467, 468, 481</i>	
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych strat		<i>art. 467</i>	
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków		<i>art. 468</i>	
	w tym: ...		<i>art. 481</i>	
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II, które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (kwota ujemna)		<i>art. 56 lit. e)</i>	
43	<b>Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier 1</b>			
44	<b>Kapitał dodatkowy Tier 1</b>			
45	<b>Kapitał Tier 1 (kapitał Tier 1 = kapitał podstawowy Tier 1 + kapitał dodatkowy Tier 1)</b>	10 698, 00		10 698, 00
<b>Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy</b>				
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane ażo emisyjne		<i>art. 62, 63</i>	
47	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5, i powiązane ażo emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II		<i>art. 486 ust. 4</i>	
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.		<i>art. 483 ust. 4</i>	
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich		<i>art. 87, 88, 480</i>	
49	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		<i>art. 486 ust. 4</i>	
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego		<i>art. 62 lit. c) i d)</i>	
51	<b>Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi</b>			
<b>Kapitał Tier II: korekty regulacyjne</b>				
52	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)		<i>art. 63 lit. b) ppkt (i), art. 66 lit. a), art. 67, art. 477 ust. 2</i>	
53	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		<i>art. 66 lit. b), art. 68 i art. 477 ust. 3</i>	
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		<i>art. 66 lit. c), art. 69, 70, 79, art. 477 ust. 4</i>	
54a	w tym: nowe udziały kapitałowe niebędące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego			
54 b	w tym udziały kapitałowe istniejące przed dniem 1 stycznia 2013 r. i będące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego			

55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		<i>art. 66 lit. d), art. 69, 79, art. 477 ust. 4</i>	
56	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału Tier II pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)			
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		<i>art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), art. 472 ust. 11 lit. a)</i>	
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.			
56b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.		<i>art. 475, art. 475 ust. 2 lit. a), art. 475 ust. 3, art. 475 ust. 4 lit. a)</i>	
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w dodatkowych instrumentach w kapitale Tier I, bezpośrednio udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach dokonywanych w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.			
56c	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału Tier II w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		<i>art. 467, 468, 481</i>	
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych strat		<i>art. 467</i>	
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków		<i>art. 468</i>	
	w tym: ...		<i>art. 481</i>	
57	<b>Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II</b>			
58	<b>Kapitał Tier II</b>			0
59	<b>Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)</b>	10 698,00		10 698,00
59a	Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)			
	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału podstawowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I itd.)		<i>art. 472, art. 472 ust. 5, art. 472 ust. 8 lit. b), art. 472 ust. 10 lit. b), art. 472 ust. 11 lit. b)</i>	
	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału dodatkowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednio udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)		<i>art. 475, art. 475 ust. 2 lit. b), art. 475 ust. 2 lit. c), art. 475 ust. 4 lit. b)</i>	
	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału Tier II (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. pośrednie		<i>art. 477, art. 477 ust. 2 lit. b), art. 477 ust. 2 lit. c), art. 477 ust. 4 lit. b)</i>	



	udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II, pośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego, pośrednie udziały kapitałowe w istotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)			
60	<b>Aktywa ważone ryzykiem razem</b>	71 234 ,00		71 234, 00
<b>Współczynniki i bufory kapitałowe</b>				
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,02	art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465	15,02
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,02	art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465	15,02
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,02	art. 92 ust. 2 lit. c)	15,02
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128, 129, 130	
65	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego			
66	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego			
67	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego			
67a	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym		dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 131	
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)		dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128	
69	[nieistotne w przepisach unijnych]			
70	[nieistotne w przepisach unijnych]			
71	[nieistotne w przepisach unijnych]			
<b>Współczynniki i bufory kapitałowe</b>				
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)		art. 36 ust. 1 lit. h), art. 45, 46, art. 472 ust. 10 art. 56 lit. c), art. 59, 60, art. 475 ust. 4 art. 66 lit. c), art. 69, 70, art. 477 ust. 4	
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)		art. 36 ust. 1 lit. i), art. 45, 48, 470, art. 472 ust. 11	
74	Zbiór pusty w UE			
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)		art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, 48, 470, art. 472 ust. 5	
<b>Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale Tier II</b>				
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)		art. 62	
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą		art. 62	

	standardową			
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)		art. 62	
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów		art. 62	
<b>Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.)</b>				
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5	
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5	
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3 i 5	
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3 i 5	
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4 i 5	
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4 i 5	

## V. Wymogi kapitałowe – art. 438

### 1. Skrótowy opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań

W Banku funkcjonuje proces szacowania kapitału wewnętrznego, który obejmuje w szczególności:

- 1) pisemne kryteria uznawania poszczególnych rodzajów ryzyka za istotne;
- 2) pisemne zasady polityki oraz procedury identyfikowania, pomiaru i raportowania ryzyka w działalności Banku;
- 3) proces ustalania (alokacji) kapitału w zależności od poziomu ryzyka w Banku;
- 4) proces ustalania celów kapitałowych w zakresie adekwatności kapitałowej (docelowy poziom kapitału);
- 5) system kontroli wewnętrznej w obszarze szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Pomiar i szacowanie ryzyka dokonywane są w ramach:

- 1) procesu wyznaczania wymogów regulacyjnych, poprzez ustalanie łącznej ekspozycji na ryzyko i wyznaczanie współczynników kapitałowych, w tym dźwigni,
- 2) poprzez przekształcanie miar ryzyka na wymogi kapitałowe w ramach procesy szacowania kapitału wewnętrznego i wyznaczanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego, a także wyznaczanie wymogów na poszczególne rodzaje ryzyka.

Bank oblicza wymóg kapitałowy na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne, w tym:

- 1) ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji,
- 2) ryzyko operacyjne,
- 3) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- 4) ryzyko płynności,
- 5) ryzyko biznesowe w tym wyniku finansowego.

Na dzień 31.12.2020 r. Bank nie alokował dodatkowego kapitału wewnętrznego. Zestawienie kapitału wewnętrznego na dzień 31.12.2020r. znajduje się w poniższej tabeli:

Rodzaj ryzyka	Kapitał wewnętrzny	Alokacja kapitału według wymagań dla Filaru I	Alokacja kapitału według wymagań dla Filaru II
<b>31 grudnia 2020 roku</b>			
Ryzyko kredytowe	5 076	5 076	0
Ryzyko operacyjne	623	623	0
Łączny wymóg regulacyjny	<b>5 699</b>	<b>5 699</b>	<b>0</b>
Ryzyko koncentracji zaangażowań	-	-	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	-	-	0
Ryzyko płynności	-	-	0
Ryzyko biznesowe, w tym wyniku finansowego	-	-	0
Ryzyko kapitałowe	-	-	0
Łączna wartość wewnętrznych wymogów kapitałowych	-	-	0
Kapitał wewnętrzny	5 699	5 699	0
<b>Fundusze własne</b>			
		10 698	
<b>Kapitał wewnętrzny /Fundusze własne (w %)</b>			
		54%	
<b>Współczynnik kapitału T 1</b>			
		15,02%	
<b>Łączny współczynnik kapitałowy TCR</b>			
		15,02%	

3. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia – 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112:

L.p.	Klasa ekspozycji	Wymóg kapitałowy
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0,00
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	148,00
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0,00
4.	Ekspozycje wobec instytucji	48,00
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	469,00
6.	Ekspozycje detaliczne	82,00
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	3 925,00
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	0,00
9.	Ekspozycje kapitałowe	80,00
10.	Inne pozycje	324,00
	Razem	5 076,00

4. Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) i c);

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	0,00

#### VI. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta – art. 439

Nie dotyczy. Bank nie posiada portfela handlowego

## VII. Bufory kapitałowe – art. 440

Przepisy dyrektywy CRD IV, w szczególności dotyczące regulacyjnych buforów kapitałowych, zostały zaimplementowane do prawodawstwa krajowego w 2015 r. poprzez przyjęcie Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym oraz stosowną aktualizację Prawa bankowego. Ustawa określiła bufory kapitałowe, które będą obowiązywać banki w Polsce, począwszy od stycznia 2016 r. Bank zobowiązany jest do utrzymywania funduszy własnych na pokrycie bufora zabezpieczającego i bufora ryzyka systemowego. Bufor zabezpieczający w 2020 roku wynosił 2,50% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko. Bufor ryzyka systemowego do 18.03.2020 r. wynosił 3% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko. Od 19.03.2020 r. bufor ryzyka systemowego został uchylony Rozporządzeniem MF z 18.03.2020 r. (poz. 473). Banki zobowiązane były więc w 2020 r. utrzymywać poziom całkowitego współczynnika kapitałowego na poziomie min. 10,5%, a współczynnika kapitału Tier I na poziomie min. 8,5%. Na koniec grudnia 2020 roku całkowity współczynnik kapitałowy Banku wyniósł 14,95%, natomiast współczynnik kapitału Tier I – 15,02%. Oznacza to, że Bank utrzymuje poziom współczynników znacznie powyżej wymaganego przez prawo minimum.

## VIII. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego - art. 441

Nie dotyczy. Bank nie jest bankiem istotnym systemowo.

## IX. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- 2) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- 3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od wskaźnika występującego w sektorze banków spółdzielczych;
- 4) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w banku zrzeczającym lub za pośrednictwem banku zrzeczającego w papierach wartościowych Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego;
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;  
Bank kontynuuje politykę dywersyfikacji ryzyka kredytowego, poprzez stosowanie ustalonych zasad bezpieczeństwa działalności kredytowej w poszczególnych segmentach rynku oraz poprzez niezbędne instrumenty. Do podstawowych działań mających na celu minimalizację ryzyka kredytowego należy zaliczyć:
  - a) dywersyfikację struktury przedmiotowej i podmiotowej portfela, poprzez wprowadzone wewnętrzne limity branżowych oraz limity detalicznych ekspozycji kredytowych w postaci limitu udziału ww. ekspozycji w stosunku do posiadanych funduszy własnych oraz postaci limitu łącznego zaangażowania w detaliczne ekspozycje kredytowe w stosunku do jednego kredytobiorcy.
  - b) wymaganie przy ocenie zdolności kredytowej uwiarygodnionych dokumentów, weryfikacja informacji przekazywanych przez klientów, stosowanie metod statystycznych do oceny zdolności kredytowej klientów detalicznych.
  - c) doskonalenie metod oceny zdolności kredytowej poprzez:

- ostrożne zwiększanie w portfelu kredytowym kredytów inwestycyjnych długoterminowych oraz wymaganie od kredytobiorcy zwiększonego udziału własnego środków w realizację przedsięwzięcia,
  - w przypadku hipotecznego zabezpieczenia spłaty kredytu, stosowanie cesji należności z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości od ognia i zdarzeń losowych,
  - wykorzystywanie do weryfikacji kredytobiorców, celem minimalizacji ryzyka i eliminowania kredytobiorców niesolidnych, między innymi system wymiany danych BIK S.A, BIG InfoMonitor S.A.,
  - stosowanie do aktualizacji wyceny wartości nieruchomości bazy AMRON,
  - w przypadku ekspozycji finansujących nieruchomości dążenie do ustanowienia zabezpieczenia na finansowanej nieruchomości stanowiącej własność kredytobiorcy.
- 4) Analizę struktury portfela w celu wczesnej identyfikacji zagrożeń wynikających z nadmiernych zaangażowań i wprowadzanie stosownych ograniczeń,
  - 5) Wzmacnianie monitoringu ekspozycji kredytowych,
  - 6) Nadzór nad czynnościami wykonywanymi w toku procesu kredytowania, mający na celu weryfikację sprawności działania mechanizmów kontrolnych (obejmujący m.in.: proces przestrzegania wewnętrznych aktów normatywnych, procedur, kompetencji, itp.),
  - 7) Prowadzenie aktywnej polityki szkoleń, także w formie bieżącego instruktażu.
  - 8) Dbałość o to, aby informacje przekazywane klientom były zrozumiałe i rzetelne, żeby zawierały wszystkie informacje dotyczące warunków udzielania kredytów, szczególnie ponoszonych przez klienta kosztów.
  - 9) Dbałość o profesjonalizm, staranność i rzetelną wiedzę pracowników kredytowych Banku.

Ryzykiem kredytowym w Banku zarządza Zarząd.

Bank powierza nadzór nad wdrażaniem i realizacją niniejszej Polityki kredytowej Wiceprezesowi Zarządu ds. handlowych.

Nadzór nad ryzykiem kredytowym pełni Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych.

Kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych są ustalane z uwzględnieniem zasad rozdzielania funkcji operacyjnej od oceny ryzyka.

Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Przeглядów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008r. (tekst jednolity z 2015 r. poz. 2066 z późniejszymi zmianami).

Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko związane z działalnością Banku oraz odpisy aktualizujące w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- a) Kategorii „normalne” – w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
- b) Kategorii „pod obserwacją”,
- c) Grupy „zagrożone” – w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”.

Wysokość tworzonych rezerw oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznany ryzykiem tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości wystąpienia.

Łączna wartość ekspozycji na dzień 31.12.2020 r. wyniosła: 162 712 000 , natomiast na dzień 31.12.2019 r. 118 103 000 z tego średnia 140 408 000.

Rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach – nie dotyczy.

Bank prowadzi działalność lokalnie, brak ekspozycji poza granicami Polski

Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorie ekspozycji.

Luka kontraktowa									
Pozycja	<= 1M	>1M - 3M	>3M - 6M	>6M - 12M	>1R - 2R	>2R - 5R	>5R - 10R	>10R - 20R	>20R
Aktywa bilansowe	56 576 384,00	5 871 305,00	1 203 912,00	2 474 170,00	6 584 271,00	13 866 495,00	43 959 184,00	16 344 211,00	6 505 929,00
podmioty finansowe	27 324 552,00	5 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
podmioty niefinansowe	634 831,00	760 305,00	1 064 912,00	2 182 170,00	5 934 271,00	10 963 495,00	13 747 184,00	16 344 211,00	6 505 929,00
instytucje samorządowe	38 000,00	111 000,00	139 000,00	292 000,00	650 000,00	1 403 000,00	5 212 000,00	0,00	0,00

1. W podziale na istotne branże lub typy kontrahenta – ekspozycja łącznie, ekspozycja wg sytuacji, rezerwy, korekty wartości, wartość bilansowa ,

	Należności normalne i pod obserwacją	Należności zagrożone	Pozycje pozabilansowe	Wartość bilans. brutto	Rezerwy celowe	Wartość bilans. Netto
<b>rolnictwo</b>	429	0	600	426	0	426
<b>budownictwo</b>	2735	401	0	2724	0	2724
<b>handel hurtowy i detaliczny</b>	4486	585	558	5043	585	4458
<b>transport</b>	0	0	0	0	0	0
<b>obsługa nier, wynajem i usl. związane z prowadzeniem dział. gos.</b>	5921	0	0	5880	0	5880
<b>ochrona zdrowia i pomoc społeczna</b>	436	0	0	433	0	433
<b>Jednostki Samorządu Terytorialnego</b>	7845	0	7000	7835	0	7835
<b>inne</b>	41596	173	2661	41076	50	41026

Dla potrzeb naliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii „normalnej”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe”, lub „stracone”, stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków ( Dz. U. Nr 235 poz. 1589 z późniejszymi zmianami) oraz zasady określone w procedurze wewnętrznej w sprawie tworzenia rezerw celowych.

Stan rezerw celowych na 31.12.2020 (w tys.):

<b>Rezerwy celowe</b>	768,38
<b>Odpisy na rezerwy i aktualizację wartości, w tym:</b>	47,87

1. Na należności	47,87
2. Na zobowiązania pozabilansowe	0,00
3. Z tytułu tworzonych funduszy	
4. Pozostałe	
<b>Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości</b>	<b>261 39</b>
1. Na należności	261,39
2. Na zobowiązania pozabilansowe	0,00
3. Pozostałe	
<b>Różnica wartości rezerw i aktualizacji</b>	<b>-213,52</b>

2. Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, podane oddzielnie, z podziałem na ważne obszary geograficzne, w tym w miarę możliwości kwoty korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe związane z każdym obszarem geograficznym - nie dotyczy.
3. Bank prowadzi działalność lokalnie, brak ekspozycji poza granicami Polski.  
Informacja o stanie i zmianach rezerw celowych.

Treść	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na koniec roku obrotowego	Wymagany poziom rezerw celowych
1. Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	<b>981 892,51</b>	<b>47 870,71</b>	<b>0,00</b>	<b>261 385,92</b>	<b>768 377,30</b>	-
- w sytuacji normalnej i pod obserwacją	22 828,72	11 744,53	164,12	14 496,06	19 913,07	-
- pon. standardu	13 776,36	1,79	0,00	617,42	13 160,73	-
- wątpliwe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
- stracone	945 287,43	36 124,39	-164,12	246 272,44	735 303,50	-
2. Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	-
<b>Ogółem</b>	<b>981892,51</b>	<b>47 870,71</b>	<b>0,00</b>	<b>261 385,92</b>	<b>768 377,30</b>	-

#### X. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443

1. Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Nie dotyczy

Bank nie dokonuje operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

## XI. Korzystanie z ECAI – art. 444

Nie dotyczy

Bank nie korzysta z ratingów.

## XII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	nie dotyczy

## XIII. Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446

Celem nadrzędnym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie.

Cele szczegółowe to zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego bank na wszystkich szczeblach zarządzania, minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego, w tym nieprzekraczanie tolerancji na ryzyko ustalonej w niniejszej Strategii w postaci odpowiednich limitów dotyczących strat operacyjnych, wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wyniki Banku, zapobieganie powstawania zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku, zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym Banku ukierunkowane jest na:

- a) działania prewencyjne, związane z identyfikacją, oceną i monitoringiem ryzyka, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów;
- b) osłabianie i niwelowanie skutków zaszłych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem będzie ukierunkowane ze szczególną uwagą na możliwość powstania dwóch klas zdarzeń:

- 1) o wysokiej częstotliwości występowania, ale generujących niewielkie straty -zarządzając nimi poprzez ustanowienie limitów, monitorowanie zdarzeń i obserwację przestrzegania limitów występowania zdarzeń, a także poprzez metody zapobiegania powstawaniu ryzyka, w tym także ustanawianie i przestrzeganie odpowiednich procedur oraz działanie mechanizmów kontrolnych (kontroli funkcjonalnej),
- 2) o niskiej częstotliwości występowania, ale generujących duże straty -zarządzając nimi poprzez ustanawianie procedur awaryjnych, planów ciągłości działania, a także w miarę możliwości i takiej potrzeby przenosząc ryzyko poza Bank.

W zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności zarządzanie ukierunkowane jest na stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia, a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego.

W zakresie zarządzania ryzykiem prawnym i braku zgodności stosowane będą:



- 1) regulacje wewnętrzne dotyczące ryzyka braku zgodności,
- 2) regulacje wewnętrzne dotyczące polityki kadrowej oraz plany szkoleń,
- 3) regulacje wewnętrzne dotyczące rozpatrywania skarg i reklamacji,
- 4) inne regulujące w swoim zakresie zagadnienia norm etycznych i zgodności prawnej,

W zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli metody zarządzania ukierunkowane są na:

- 1) dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze,
- 2) monitoring incydentów ryzyka i strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego,
- 3) walidację i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem, w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat.

Na potrzeby zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym wyznaczania KRI oraz planowania ciągłości działania oraz planów awaryjnych dokonywana jest cykliczna identyfikacja procesów kluczowych zgodnie z odrębnymi regulacjami przyjętymi przez Zarząd. Za procesy kluczowe uznaje się procesy istotnie przyczyniające się do realizacji celów banku. W tym celu wyróżniane są procesy:

- 1) podstawowe – związane bezpośrednio z przychodami Banku
- 2) procesy pomocnicze wspierające działanie procesów podstawowych

Bank wyznacza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z metodą wskaźnika bazowego, o której mowa w art. 315 – Część Trzecia Tytuł III Rozdział 2 Rozporządzenia CRR. Straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego - zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2020 roku podane są w poniższej tabeli.

L.p.	Klasa zdarzeń	Maksymalny poziom rocznych strat brutto, obowiązujący w banku		Wykonanie limitu na koniec IV kwartału 2020 roku	
		% BIA	w zł	%	w zł
1	Oszustwa wewnętrzne	0%	0	0,00%	0,00
2	Oszustwa zewnętrzne	0%	0	0,00%	0,00
3	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	7%	45 360	0,00%	0,00
4	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	52%	336 960	0,99%	3 349,58
5	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	15%	97 200	4,76%	4 623,14
6	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	14%	90 720	0,00%	0,00
7	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	12%	77 760	0,38%	296,46

\*Wysokość współczynnika BIA w roku 2020 - 648 tys. zł

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł
1.	Koszty oraz potencjalne koszty z tytułu zdarzeń (incydentów), które wystąpiły na przestrzeni 12 miesięcy poprzedzających datę analizy	8,2

2.	Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne zgodnie z zasadami dla Filaru I NUK	648
3.	8,2/648	1,27%

W związku z tym, że suma poniesionych kosztów z tytułu zdarzeń (incydentów) w ramach ryzyka operacyjnego jest niższa od wyliczonego wymogu kapitałowego, Bank uznaje wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne wyliczony w Filarze I za wystarczający.

#### **XIV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447**

Na dzień 31.12.2020 roku zaangażowanie kapitałowe Banku stanowiły akcje banku zrzeszającego BPS S.A. oraz udziały w SSOZ BPS S.A.

Nazwa jednostki	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019r.	Sposób wyceny
Akcje BPS SA	993 407,50	cena nabycia
Udziały w SSOZ BPS SA	5 000,00	cena nabycia

Wyżej wymienione papiery kapitałowe w postaci akcji BPS nie zostały zakupione w celu osiągnięcia zysków kapitałowych, celem zakupu było dokapitalizowanie podmiotu i wzmocnienie współpracy biznesowej.

W roku 2020 Bank nie dokonał sprzedaży posiadanych akcji, ani nie nabył akcji Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

Posiadane akcje nie były przedmiotem obrotu giełdowego. Są to papiery wartościowe z ograniczoną zbywalnością.

#### **XV. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448**

Celem strategicznym Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja negatywnych zmian w zakresie wyniku finansowego, na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych; ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów odsetkowych.

Realizacja strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na następujących zasadach:

- 1) do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
- 2) do oceny tego ryzyka Bank może dodatkowo wykorzystywać również inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego,
- 3) zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta, oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy,

- 4) Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

Zakłada się, że zmiana stóp procentowych sama w sobie nie jest źródłem potencjalnych strat dla Banku; narażenie na negatywne oddziaływanie na wyniki Banku związane jest z występującymi różnicami w wielkościach i strukturze aktywów i pasywów przeszacowywanych w poszczególnych przedziałach czasowych oraz niekorzystnymi i trudnymi do przewidzenia zmianami rynkowych stóp procentowych.

Bank dążyć będzie do kształtowania struktury aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych w taki sposób, by uzyskać optymalne efekty w zakresie poziomu wyniku odsetkowego, przy zakładanych zmianach rynkowych stóp procentowych; jednocześnie zachowany będzie warunek bezpieczeństwa wyniku odsetkowego przy nieoczekiwanej zmianie tych stóp w kierunku przeciwnym od zakładanego.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka stopy procentowej odbywa się z częstotliwością miesięczną.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w Banku ma charakter skonsolidowany – oznacza to, że obejmuje ono łącznie wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku oraz całościowy – uwzględniane są przy analizie wszystkie istotne dla Banku rodzaje ryzyka stopy procentowej w powiązaniu z innymi rodzajami ryzyk bankowych. Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie oprocentowane pozycje bilansowe i pozabilansowe zarządzane przez jednostki i komórki organizacyjne Banku.

W ramach ryzyka stopy procentowej, Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania (ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania),
- 2) ryzyko bazowe,
- 3) ryzyko opcji klienta.

Najważniejsza część ryzyka stopy procentowej w Banku związana jest z ryzykiem przeszacowania oraz ryzykiem bazowym, gdyż według obserwacji historycznych, w największym stopniu wpływa na poziom zmian wyniku odsetkowego.

1. Pomiar ryzyka przeszacowania oraz bazowego polega na:

- 1) porównaniu, metodą luki stopy procentowej, wielkości aktywów Banku przeszacowywanych w danym przedziale czasowym z wartością pasywów przeszacowywanych w tym samym przedziale czasowym, w podziale na poszczególne stopy referencyjne,
- 2) wyliczaniu zmian wyniku odsetkowego w przyjętych okresach, na podstawie założonych zmian stóp procentowych.
- 3) Poza analizą opisaną w punktach 1 i 2 powyżej, wyliczaniu zmian wartości ekonomicznej kapitału, przy różnych scenariuszach zmian w zakresie krzywej dochodowości

2. Ryzyko opcji klienta bada się na dwóch poziomach:

- 1) w ramach opracowywania nowych produktów lub zmian w już obowiązujących regulacjach, tak by uniknąć zawierania zobowiązań zbyt ryzykownych dla Banku,
- 2) poprzez analizę poziomu wykorzystywania opcji klienta, na podstawie zrywalności depozytów oraz spłat kredytów przed terminem umownym.

Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej stosuje:

- 1) metodę luki (jako podstawowe narzędzie analityczne),
- 2) metodę symulacji zmian wyniku odsetkowego,
- 3) analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej.
- 4) metodę szacowania zmian wartości ekonomicznej banku.

Analiza luki polega na określeniu wielkości niedopasowania między wrażliwymi na zmiany stopy procentowej aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi w poszczególnych przedziałach czasowych, uwzględniających pierwszy możliwy termin zmian (przeszacowania) stóp procentowych.

Analiza luki jest miernikiem statycznym, odzwierciedlającym m.in. poniższe założenia:

- 1) struktura bilansu, pozycji pozabilansowych oraz terminów przeszacowania zaobserwowana na datę analizy nie zmienia się w przyszłości,
- 2) założona zmiana stóp procentowych nie zostanie zniwelowana w przyszłości zmianą w odwrotnym kierunku,
- 3) przy badaniu wpływu niedopasowania w terminach przeszacowania (ryzyko przeszacowania) na wynik odsetkowy, stopy procentowe wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych zmieniają się o taką samą skalę punktów procentowych,
- 4) przy badaniu wpływu na wynik odsetkowy dodatkowo ryzyka bazowego, przyjmuje się założenie, że stopy procentowe poszczególnych grup aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych zmieniają się o zróżnicowaną skalę punktów procentowych, zgodnie z charakterystyką oprocentowania poszczególnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Dopuszczalny poziom ryzyka w Banku wyrażony może być za pomocą stopnia narażenia wyniku finansowego oraz funduszy własnych Banku na to ryzyko (objęty systemem limitów narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej). Pośrednio wielkość ryzyka znajduje swoje odzwierciedlenie w zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą i Zarząd planowanym współczynniku adekwatności kapitałowej, zwrocie na aktywach (ROA), zwrocie na kapitale (ROE) oraz kluczowych zasadach polityki Banku (np. co do dopuszczalnych rodzajów inwestycji i produktów, maksymalnego dopuszczalnego okresu przeszacowania pozycji, maksymalnego dopuszczalnego okresu zapadalności / wymagalności pozycji bilansu).

Systemu limitów pozwala na kontrolę ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej.

W wyniku rozprzestrzeniającej się epidemii COVID-19 i związanym z nią pogarszaniem się prognoz gospodarczych, RPP trzykrotnie już w I półroczu 2020 roku zdecydowała o obniżeniu stóp procentowych. W odpowiedzi na to, Zarząd Banku podjął decyzję o obniżeniu oprocentowania depozytów, aby zminimalizować poniesione koszty z tytułu odsetek.

Przy występującej sytuacji rekordowo niskich stóp procentowych na rynku, bank szuka najkorzystniejszych inwestycji dla posiadanej nadwyżki płynności. W tym momencie są to bezpieczne obligacje Skarbu Państwa. Na koniec grudnia 2020 roku aktywa oprocentowane wynoszą 144 335 tys. zł, pasywa oprocentowane wynoszą 49 629 tys. zł. Nadwyżka aktywów nad pasywami oprocentowanymi wynosi 94 706 tys. zł. Wskaźnik relacji aktywów do pasywów kształtuje się poziomem 291%. W strukturze aktywów oprocentowanych przeważają te o stopie zmiennej, stanowiące 69% ogółu, odwrotnie jak w pasywach, gdzie produkty o zmiennym oprocentowaniu stanowią 43% ogółu pasywów. Średnie oprocentowanie aktywów wynosi 1,47%, natomiast pasywów 0,03%, daje to rozpiętość oprocentowania na poziomie 1,44% (marża spread). Marża odsetkowa na 31.12.2020 r. wynosi 1,46%. Łączny wskaźnik niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami oprocentowanymi (do 12 miesięcy) wynosi 0,66, co oznacza że występuje ogółem luka dodatnia na poziomie 66 724 tys. zł. Bank monitoruje poziom ryzyka stopy procentowej, także poprzez comiesięczne testy warunków skrajnych w ramach ryzyka bazowego i ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania. Testy te wykazały zagrożenia dla działalności Banku w przypadku niekorzystnych zmian na rynku stóp procentowych, niemniej jednak obecne tendencje na rynku i prognozy sugerują stabilizację w tym zakresie oraz wzrosty stóp. Skuteczność i adekwatność dobranych metod pomiaru jest odpowiednia do realizacji celów ujętych w polityce.

## **XVI. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449**

Nie dotyczy

Bank nie posiada ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

#### **XVII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450**

1. Polityka wynagrodzeń (w 2020 roku obowiązywała Polityka zmiennych składników wynagrodzeń zgodna z Uchwałą KNF nr 258/2011) która została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku. Rada Nadzorcza omawiała zagadnienia oceny polityki wynagrodzeń w 2020 roku jeden raz. Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komisji/komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.
2. Wynagrodzenia osób objętych polityką wynagrodzeń (Polityką zmiennych składników wynagrodzeń) są zależne od wskaźników Banku: 1) zysku netto, 2) jakości portfela kredytowego, 3) współczynnika wypłacalności.
3. Kryteria stosowanych przy pomiarze wyników to wykonania wskaźników wymienionych w ust. 2 w odniesieniu do planu finansowego oraz założeń przyjętych w Strategii Banku.
4. Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych, ustalony zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. g) dyrektywy 36/2013 – Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka Zarządu Banku - *składnik zmienny nie przekracza 100 % stałego składnika łącznego wynagrodzenia każdej osoby.*
5. Bank nie stosuje polityki odraczania płatności i wynagrodzenia w postaci nabywania uprawnień do papierów wartościowych, a także innych świadczeń niepieniężnych.
6. Zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia za 2020 rok, z podziałem na obszary działalności Banku:

Obszar działania	Ilość osób	Zarząd Banku
Zarządzanie bankiem	3	400,00

7. Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń, z podziałem na kadre kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka

	Zarząd	Inne osoby istotnie wpływające na ryzyko	Razem
Wynagrodzenie stałe	400,00 tys. zł.	282,00 tys. zł.	682,00 tys. zł.
Wynagrodzenie zmienne	–	–	–
Liczba osób uzyskujących odprawy	–	–	–
Wartość odpraw	–	–	–
Najwyższa wypłata odprawy	–	–	–

8. Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym: dla wynagrodzeń w przedziale między 1 mln EUR a 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 500 000 EUR, a dla wynagrodzeń wyższych niż 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 1 mln EUR

Nie dotyczy

#### **XVIII. Dźwignia finansowa – art. 451**

1. Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych, dotyczących płatności lub dostawy dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z przyrzeczoną udzieleniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji banku.
2. Wskaźnik dźwigni Bank wyznacza jako miarę kapitału Tier I Banku podzieloną przez całkowitą kwotę ekspozycji i wyraża jako wartość procentową. Całkowita kwota ekspozycji stanowi sumę wartości ekspozycji bilansowych oraz sumę wartości ekspozycji pozabilansowych z uwzględnieniem współczynnika konwersji kredytowej, z wyjątkiem tych, które pomniejszają fundusze własne.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2016/200 z dnia 15 lutego 2016r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, Bank ujawnia dane wg poniższych tabel

Wskaźnik dźwigni określony w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych – formularz do celów ujawniania informacji

Dzień odniesienia	31.12.2020
Nazwa podmiotu	Bank Spółdzielczy w Obornikach Śląskich
Poziom stosowania	indywidualny

Tabela LRSum: Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2020r.

		Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	151 892
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	3 028
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	
EU-6b	(Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	
7	Inne korekty	-28
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	154 893

Tabela LRCom: Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2020r.

	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w
--	---

		sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	151 892
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-28
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	151 864
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		
4	Koszt odtworzenia związany z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	
EU-5a	Ekspozycja obliczona według metody wyceny pierwotnej ekspozycji	
6	Ubruttowanie zapewnionego zabezpieczenia instrumentów pochodnych, jeżeli odliczono je od aktywów bilansowych zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	
7	(Odliczenia aktywów wierzytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	
8	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	
9	Skorygowana skuteczna wartość nominalna wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych	
10	(Skorygowana skuteczna wartość nominalna kompensat i odliczeń narzutów w odniesieniu do wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych)	
11	Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4–10)	
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych		
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	
13	(Skompensowane kwoty zobowiązań gotówkowych i wierzytelności gotówkowych w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto)	
14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	
EU-14a	Odstępstwo dotyczące transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych: Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z art. 429b ust. 4 i art. 222 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	
15	Ekspozycje z tytułu transakcji zawieranych poprzez pośrednika	
EU-15a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12–15a)	
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	10 820
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-7 792
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	3 028

Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
EU-19a	(Wyłączenie ekspozycji wewnątrz grupy (na zasadzie nieskonsolidowanej) zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowych i pozabilansowych))	
EU-19b	(Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe))	
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	10 698
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	162 684
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	6,90
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	Art. 499 ust. 1 lit b)definicja przejściowa
EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	

Tabela LRSpl: Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	151 892
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	151 892
EU-4	Obligacje zabezpieczone	
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	50 739
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	7 845
EU-7	Instytucje	28 771
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	49 499
EU-9	Ekspozycje detaliczne	1 320
EU-10	Przedsiębiorstwa	5 942
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	7 774

Tabela LRQua: Informacje jakościowe

		Opis
1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	Na dzień ujawnienia Bank ocenia ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej jako nieistotne. Zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej odbywa się na podstawie Strategii zarządzania i planowania kapitałowego, w której określone



		zostały zasady zarządzania ryzykiem i tryb raportowania.
2	Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Ujawniony wskaźnik na koniec 2020 roku jest niższy o 1,49pp w porównaniu do stanu na 31.12.2019r. Na jego wpływ ma poziom kapitału Tier I oraz poziom sumy bilansowej.

#### **XIX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452**

Nie dotyczy

Bank nie stosuje metody IRB.

#### **XX. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453**

1. Bank nie stosuje kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych
2. Zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi – *wyjątki z polityki kredytowej oraz instrukcji w zakresie zabezpieczeń*

Zabezpieczenie wierzycelności ma na celu zapewnienie zwrotu należności Banku w szczególności z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami Banku, lub wykonania przez dłużnika innego zobowiązania pieniężnego wobec Banku, w razie gdyby dłużnik nie wywiązał się w terminie z warunków umowy.

Bank ustala formę zabezpieczenia w porozumieniu z wnioskodawcą, biorąc pod uwagę:

- 1) typowe oraz indywidualne ryzyko związane z zawarciem umowy z wnioskodawcą, w tym:
  - a) ryzyko branży,
  - b) sytuację finansową i gospodarczą wnioskodawcy,
  - c) status prawny wnioskodawcy,
  - d) przebieg dotychczasowej współpracy z Bankiem lub opinie banków, z którymi wnioskodawca dotychczas współpracował,
  - e) rodzaj i wysokość wierzycelności oraz okres kredytowania,
  - f) cechy danego zabezpieczenia wynikające z regulujących je przepisów ogólnych i wewnętrznych Banku (w tym sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności wynikającej z zabezpieczenia, sposób realizacji uprawnień Banku), w szczególności:
    - realną możliwość zaspokojenia roszczeń Banku z ustanowionego zabezpieczenia w możliwie najkrótszym czasie z przyjętego zabezpieczenia,
    - płynność zabezpieczenia,
    - istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia, w przypadku zabezpieczeń rzeczowych oraz sytuację finansową i gospodarczą osoby trzeciej zobowiązującej się do zaspokojenia roszczeń Banku za wnioskodawcę oraz jej powiązania personalne i kapitałowe z innymi podmiotami, w przypadku zabezpieczeń osobistych,
    - możliwość pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych na należności Banku, na zasadach określonych w przepisach w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz w aktualnych przepisach wewnętrznych Banku w tym zakresie,
- 2) przewidywany koszt ustanowienia zabezpieczenia, który obejmuje:
  - a) należności podatkowe, w tym podatek od czynności cywilnoprawnych, opłaty skarbowe,
  - b) opłaty notarialne,
  - c) opłaty sądowe,

d) opłaty o charakterze cywilnoprawnym.

- 3) przewidywany nakład pracy Banku związany z monitorowaniem stanu zabezpieczeń oraz koszt dochodzenia roszczeń z przedmiotu zabezpieczenia, z zastrzeżeniem ponoszenia kosztów koniecznych;

Bank dokonuje oceny wartości przyjętych zabezpieczeń zarówno na etapie ich pozyskiwania jak i w całym okresie trwania umowy, z uwzględnieniem wyżej opisanych czynników na podstawie obowiązujących w Banku szczegółowych regulacji, w tym Instrukcji prawnych form zabezpieczeń wierzycelności w Banku Spółdzielczym w Obornikach Śląskich jak również Instrukcji zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych

3. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjętych przez daną instytucję - *wyjątki z polityki kredytowej oraz instrukcji w zakresie zabezpieczeń*

Bank przyjmuje w szczególności następujące formy zabezpieczenia:

- 1) weksel in blanco;
- 2) depozyt bankowy;
- 3) kaucja pieniężna;
- 4) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym;
- 5) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym;
- 6) poręczenie według prawa cywilnego;
- 7) poręczenie wekslowe;
- 8) gwarancja;
- 9) przelew wierzycelności na zabezpieczenie;
- 10) cesja praw z umów ubezpieczenia;
- 11) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku/przeniesienie własności;
- 12) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości/ przeniesienie własności;
- 13) zastaw rejestrowy;
- 14) zastaw zwykły;
- 15) zastaw finansowy;
- 16) hipoteka;
- 17) hipoteka przymusowa;
- 18) oświadczenie o poddaniu się egzekucji;
- 19) przystąpienie do długu;
- 20) przejęcie długu;
- 21) ubezpieczenie kredytu;

Przy czym

1. Przyjmuje się wyłącznie zabezpieczenia, których termin rozliczenia względem zabezpieczanej ekspozycji jest taki sam lub dłuższy niż termin tej ekspozycji.
2. Podstawowy podział zabezpieczeń dokonywany jest w oparciu o kryterium zakresu odpowiedzialności dłużnika:
  - 1) zabezpieczenia osobiste, które charakteryzują się odpowiedzialnością osobistą osoby dającej zabezpieczenie, całym jej majątkiem do wysokości zadłużenia (w szczególności poręczenie według prawa cywilnego, weksel in blanco, poręczenie wekslowe, przystąpienie do długu);
  - 2) zabezpieczenia rzeczowe, które ograniczają odpowiedzialność osoby dającej zabezpieczenie do poszczególnych składników jej majątku, ale dają wierzycielowi pierwszeństwo zaspokojenia z obciążonej rzeczy przed wierzycielami osobistymi dłużnika (w szczególności kaucja, zastaw rejestrowy i zwykły, przewłaszczenie, hipoteka).
3. Podstawowymi formami zabezpieczenia, ustanawianymi obowiązkowo w Banku są:
  - 1) ~~weksel własny in blanco~~ ~~pisemne oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji~~ - gdy dłużnikiem jest osoba, która dokonywała bezpośrednio z Bankiem czynności bankowej lub osoba będąca dłużnikiem Banku z tytułu zabezpieczenia wierzycelności wynikającej z tej czynności bankowej; ~~określone w art. 97 ust. 1 i 2 Prawa bankowego;~~
  - 2) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym w Banku, gdy dłużnik posiada rachunek bankowy, o ile nie narusza to zawartych wcześniej przez dłużnika umów.
4. Bank podejmuje negocjacje z wnioskodawcą w celu ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń w formie:

~~1) weksla własnego in blanco;~~

2)1) \_\_\_\_\_ poręczenia cywilnego lub wekslowego podmiotów powiązanych z dłużnikiem kapitałowo lub organizacyjnie;

3)2) \_\_\_\_\_ pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym w innych bankach, gdy dłużnik posiada w tych bankach rachunek bankowy.

4. Bank nie dokonuje transakcji na instrumentach pochodnych

5. Informacje na temat koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w ramach podjętych działań w zakresie ograniczenia ryzyka kredytowego – *informacje dotyczące ryzyka koncentracji w pojedynczym instrumencie zabezpieczającym*

Bank stosuje limity zaangażowań w wysokościach i względem następujących rodzajów zabezpieczeń

<i>Limit łącznego zaangażowania w jeden rodzaj zabezpieczenia</i>			
Wysokość limitu wewnętrznego jako % FW Banku	w %	w tys. zł	Stan ekspozycji kredytowych (w tys. zł.)
hipoteka na nieruchomościach mieszkalnych	380%	37 635	29 664
hipoteka na nieruchomościach niemieszkalnych	200%	19 808	2 941
zastaw rejestrowy	5%	495	0
weksel in blanco	200%	19 808	17 029
poręczenie wg prawa cywilnego	60%	5 942	2

## **XXI. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego**

Nie dotyczy

Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

## **XXII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego**

Nie dotyczy

Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

*Istota i cel zarządzania ryzykiem*

Podejmowanie ryzyka wiąże się nierozdzielnie z prowadzoną przez Bank działalnością, powodując konieczność koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach oraz stałego poszukiwania form obrony przed tymi zagrożeniami.

Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w swej działalności, w szczególności poprzez opracowany i wdrożony adekwatny i skuteczny system zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku, ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym:

- 1) odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, wyrażanego przez nieprzekraczanie przyjętego apetytu na ryzyko,
- 2) odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

Struktura organizacyjna Banku umożliwia skuteczne zarządzanie i kontrolę ryzyka, zarówno na poziomie komórek odpowiedzialnych za proces zarządzania ryzykiem, jak i na szczeblu organów Banku, a także jednostek biznesowych i ich wsparcia. Zarząd i pracownicy znają zakresy zadań poszczególnych komórek i jednostek związane z zarządzaniem ryzykiem, znają również zasady zarządzania ryzykiem i stosują je w codziennej pracy. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku, odpowiednio do ich zadań. Członkowie Zarządu uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej przez Bank działalności, nie łączą odpowiedzialności za nadzór nad zarządzaniem danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący (stwarzający) to ryzyko. Kierownictwo wszystkich szczebli jest odpowiedzialne odpowiednio do swoich kompetencji i zadań za budowę kultury organizacyjnej nastawionej na zapobieganie wzrostowi zagrożeń ryzyka.

W celu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem Bank wprowadził regulację o nazwie „Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Obornikach Śląskich”. Strategia ta jest zgodna z celami strategicznymi i ogólnymi zamierzeniami Banku w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, zawartymi w „Strategii działania Banku na lata 2017-2021” określa podstawowe założenia i cele, a także organizację systemu zarządzania ryzykiem w Banku.

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) **poziom pierwszy** (pierwsza linia obrony) - zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej, bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku odpowiedzialne za działalność biznesową, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;
- 2) **poziom drugi** (druga linia obrony) - którą stanowi zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, o którym mowa w pkt. 1, a także działalność komórki ds. zgodności,
- 3) **trzecia linia obrony** - którą stanowi działalność audytu wewnętrznego.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych. W przypadku uczestniczenia Banku w systemie ochrony mechanizmy kontrolne na trzecim poziomie oraz niezależne monitorowanie ich przestrzegania stosuje SSO.

Niezależność działalności poziomów polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności w następujących obszarach:

- 1) działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem w działalności operacyjnej, jest niezależne od funkcjonowania pierwszej linii obrony,
- 2) działanie trzeciej linii obrony, polegające na stosowaniu mechanizmów kontrolnych, lub niezależnym monitorowaniu przestrzegania mechanizmów kontrolnych, jest niezależne od działalności pierwszej i drugiej linii obrony.

**Rada Nadzorcza** sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym również sprawuje nadzór nad adekwatnością i skutecznością systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji

**Zarząd Banku** projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym. Ponadto zapewnia, że system zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym, jest adekwatny i skuteczny – to znaczy, że proces zarządzania tym ryzykiem dostarcza zamierzonych efektów, oraz jest realizowany w sposób poprawny i odpowiednio do profilu ryzyka na każdym etapie procesu zarządzania ryzykiem, tj. etapach: identyfikacji, oceny, kontroli i zapobiegania, monitorowania i raportowania, a jeśli to konieczne – Zarząd podejmuje działania celem weryfikacji, wprowadzania niezbędnych korekt i udoskonaleń tego systemu, w tym regulacji wewnętrznych dotyczących tego systemu.

Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka (struktury i wielkości ryzyka), na które narażony jest Bank.

W ramach nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem istotnym na drugim poziomie nadzoruje działalność:

- 1) *komórki ds. ryzyka*: zapewnia identyfikację wszystkich najważniejszych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank, oraz prawidłowe zarządzanie nimi przez stosowne jednostki Banku – stanowi element zarządzania ryzykiem na drugim poziomie,
- 2) *komórki ds. zgodności*: zadaniem komórki jest zapewnianie przestrzegania polityki zgodności – stanowi element drugiego poziomu,
- 3) *komórki ds. monitoringu kredytowego i klasyfikacji należności*: zadaniem komórki jest dostarczanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej niezależnych ocen jakości portfela kredytowego (na który składają się udzielone kredyty i pożyczki) i działania systemu kontroli wewnętrznej w zakresie działalności kredytowej, a także rozpoznawanie i dokonywanie pomiaru ryzyka w portfelu – komórka stanowi element drugiego poziomu.

**Pozostałe komórki i jednostki Banku** - mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń – stanowią I linię obrony.

**Audyt wewnętrzny** ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem obowiązujących w Banku – stanowi trzeci poziom.

Bieżące zarządzanie ryzykiem polega na:

- 1) bieżącym stosowaniu i monitorowaniu mechanizmów kontroli ryzyka na pierwszym poziomie, w tym podejmowaniu działań przez jednostki i komórki organizacyjne pierwszego poziomu zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń,
- 2) identyfikacji ryzyka i gromadzeniu oraz przekazywaniu informacji dotyczących ryzyka – z komórek i jednostek pierwszego poziomu, do komórek drugiego poziomu.

W Banku obowiązują wewnętrzne limity dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka, które Bank uznaje za istotne i mierzalne. Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich wysokość akceptuje Zarząd i są dostosowane do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka banku (apetytu/tolerancji na ryzyko). Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej i przechowywane przez komórkę ds. ryzyka.

Wszyscy pracownicy mają obowiązek w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosować mechanizmy kontrolne w zakresie zarządzania ryzykiem lub niezależnie monitorować przestrzeganie mechanizmów.

Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych mają obowiązek przeprowadzania kontroli przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka przez podległych im pracowników.

W oparciu o założenia poszczególnych strategii funkcjonalnych w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Obornikach Śląskich na lata 2017-2021”, wyznaczono cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem bankowym, których poziom jest zgodny z założonym apetytem i tolerancją na ryzyko.

## **Strategie szczegółowe, cele i ogólna skłonność do podejmowania ryzyka (apetyt na ryzyko)**

### **1. Ryzyko kredytowe**

<b>Skłonność do ryzyka</b>	<b>Cele strategiczne</b>	<b>Działania zmierzające do osiągnięcia celów</b>
1. Całkowity wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego mniejszy niż 55% funduszy własnych <b>W zakresie ryzyka kredytowego:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego</li> <li>• Utrzymywanie ryzyka kredytowego Banku w granicach tolerancji na ryzyko</li> <li>• Dywersyfikacja portfela ekspozycji kredytowych, dostosowana do ustalonego przez bank dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Utrzymanie dotychczasowej struktury działalności w zakresie kredytowania</li> <li>• Bieżące analizowanie potrzeb rynku lokalnego w zakresie kredytowania inwestycji, finansowania budownictwa mieszkaniowego, wsparcia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, realizacji zapotrzebowania na kredyty preferencyjne,</li> </ul>
2. Maksymalny poziom kredytów w aktywach ogółem 70%.		
3. Maksymalny poziom kredytów zagrożonych w kredytach ogółem 5%.		
<b>W zakresie DEK:</b> 4. maksymalny poziom		

<p>5. portfela DEK w wysokości 8% obligi kredytowego, maksymalny poziom wskaźnika jakości portfela detalicznych ekspozycji kredytowych, mierzony udziałem kredytów zagrożonych w portfelu detalicznych ekspozycji kredytowych na poziomie nie wyższym niż 5%,</p> <p>6. Maksymalny poziom wskaźnika Dtl dla DEK: 1) 65% w przypadku, gdy dochód netto klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenie netto</p> <p>7. <b>W zakresie EKZH:</b></p> <p>8. Wskaźnik udziału ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w obligu kredytowym – max 75 %,</p> <p>9. Maksymalny poziom ekspozycji kredytowych zabezpieczone hipotecznie w sytuacji zagrożonej w kredytach ogółem 5%.</p> <p>10. Wskaźnik relacji wartości ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie do wartości nieruchomości mieszkalnej (LtV) – max 75%,</p> <p>11. Wskaźnik relacji wartości ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie do wartości nieruchomości pozostałej (LtV) – max 75%.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozwijanie działalności kredytowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji i adekwatności kapitałowej.</li> <li>• Utrzymywanie progu wskaźnika NPL wynoszącego 5% oraz nieprzekraczanie istotnego udziału jednorodnych ekspozycji NPE (powyżej 15%), przy równoczesnym zaangażowaniu w jednorodne ekspozycje o znacznym charakterze znaczne (powyżej 25% portfela kredytowego) przy wskaźniki NPL</li> </ul>	<p>detaliczne oraz wsparcia w wykorzystywaniu funduszy pomocowych</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Współpraca z Bankiem Zrzeszającym w odniesieniu do grup klientów, których kompleksowa obsługa przekracza aktualne możliwości banku ( w tym konsorcja)</li> <li>• Doskonalenie systemów oceny zdolności kredytowej w szczególności metody identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka kredytowego ekspozycji wobec poszczególnych dłużników, papierów wartościowych oraz ryzyka kredytowego na poziomie portfela</li> <li>• Doskonalenie monitoringu kredytowego wraz z systemem klasyfikacji ekspozycji kredytowych do kategorii ryzyka i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku oraz utrzymywanie zgodności z „Jednolitymi zasadami kwalifikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych przez uczestników Systemu Ochrony zrzeczenia BPS”</li> <li>• Zapewnienie szybkiej identyfikacji ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) oraz zapewnienie odpowiedniej efektywności zarządzania restrukturyzującą i windykacją wierzytelności Banku, w tym aktywami</li> </ul>
--	---	---

		przejętymi za długi. <ul style="list-style-type: none"> <li>Okresowe przeglądanie efektywności polityk w zakresie RK, EKZH i DEK oraz limitów</li> </ul>
--	--	---

## 2. Ryzyko koncentracji

Skłonność do ryzyka	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji mniejszy równy 2% funduszy własnych, co oznacza brak przekraczania wskaźników dywersyfikacji	<ul style="list-style-type: none"> <li>Utrzymanie profilu ryzyka koncentracji w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany (utrzymanie dywersyfikacji w zakresie objętym limitami koncentracji nie powodującej powstawania dodatkowych wymogów kapitałowych)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Prowadzenie działalności kredytowej, która pozwoli ograniczyć koncentrację zaangażowań do minimum</li> <li>Objęcie pomiarem wszystkich możliwych koncentracji, w tym koncentracji z tytułu ekspozycji wobec każdego kontrahenta, grup powiązanych kontrahentów i kontrahentów działających w tym samym sektorze gospodarki, regionie geograficznym, prowadzących tę samą działalność lub obrót takimi samymi towarami.</li> <li>Dążenie do poprawy wskaźników koncentracji w celu utrzymywania ich na poziomie nieprzekraczającym ustalonych limitów.</li> <li>Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka koncentracji w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami.</li> <li>Wyznaczenie i monitorowanie limitów zaangażowanie na akceptowanym poziomie ryzyka.</li> </ul>

## 3. Ryzyko operacyjne



Skłonność do ryzyka	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego równy mniejszy 10% funduszy własnych, co oznacza brak przekraczania zakładanej sumy strat	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego</li> <li>• Zapobieganie lub odpowiednie zarządzanie niwelowaniem skutków zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku</li> <li>• Usprawnianie działań prowadzonych przez Bank</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Doskonalenie systemów zarządzania poszczególnymi czynnikami ryzyka operacyjnego</li> <li>• Doskonalenie procesów występujących w działalności banku, zmniejszając tym samym poziom ryzyka operacyjnego i strat operacyjnych,</li> <li>• Doskonalenie systemu motywowania pracowników oraz zarządzania kadrami</li> <li>• Wykorzystywanie najlepszych, najbardziej efektywnych form zabezpieczania ryzyka operacyjnego</li> </ul>

#### 4. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Skłonność do ryzyka	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej mniejszy równy 12% funduszy własnych, co oznacza wyniku testu warunków skrajnych nie powodujący powstania wyższej wartości wymogu	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku.</li> <li>• Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany.</li> <li>• Minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania bilansem, w tym limitów</li> <li>• Identyfikacja ryzyka stopy procentowej przy nowo wdrażanych produktach.</li> <li>• Prowadzenie pomiaru i kontroli istotnych kategorii ryzyka stopy procentowej dla potrzeb oceny ekspozycji oraz wyznaczania kapitału wewnętrznego</li> <li>• Rozwój metod pomiaru ryzyka stopy procentowej w tym doskonalenie narzędzi</li> </ul>

	finansową Banku.	do zarządzania ryzykiem stopy procentowej poprzez wdrożenie nowych rozwiązań informatycznych.
--	------------------	---

## 5. Ryzyko płynności

Skłonność do ryzyka	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności w wysokości nieprzekraczającej 3% funduszy własnych Banku (co oznacza utrzymywanie zapasu środków płynnych na poziomie nie wymagającym znacznego zaciągania zobowiązań celem równoważenia luki płynności)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Utrzymanie zapasu nadwyżki płynności na poziomie zapewniającym horyzont przeżycia (30 dni) bez konieczności sięgania do zobowiązań wobec sektora finansowego</li> <li>• Przestrzeganie nadzorczych miar płynności</li> <li>• Zapewnienie stabilnych źródeł finansowania</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Opracowanie i wdrożenie odpowiednich regulacji wewnętrznych, w tym w zakresie testów warunków skrajnych</li> <li>• Wdrożenie skutecznego, bieżącego procesu zarządzania środkami płynnymi, w tym nadwyżką płynności</li> <li>• Zapewnienie, by system informacyjny i informatyczny w banku pozwalał na codzienny pomiar, monitorowanie i raportowanie o poziomie płynności,</li> <li>• Zapewnienie, by kierownictwo otrzymywało bieżące i adekwatne informacje o poziomie płynności w celu podejmowania decyzji strategicznych oraz oceny skuteczności systemu zarządzania płynnością</li> <li>• Stworzenie planów awaryjnych, uwzględniających różne scenariusze rozwoju niekorzystnych sytuacji</li> <li>• Wdrożenie skutecznego procesu planowania źródeł finansowania, w tym budowy i monitorowania planu finansowego</li> </ul>



### Informacja na temat profilu ryzyka

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- 1) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu
- 2) stosowanie działań profilaktycznych
- 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

„Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Obornikach Śląskich” określa ogólne zasady funkcjonowania systemu zarządzania ryzykami w Banku oraz cele strategiczne w tym zakresie. Natomiast szczegółowe zasady i cele jakie przyjmuje Bank w zarządzaniu ryzykami – oparte o założenia strategiczne – sformułowane zostały w poszczególnych *politykach zarządzania ryzykami*.

Dla utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie Bank wyznacza limity na poszczególne rodzaje ryzyka. W bieżącym zarządzaniu ryzykiem w Banku szczególny nacisk położony jest na wyjaśnienie przyczyn występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz szacowanie ich wpływu na efektywność działania Banku, z wykorzystaniem technik testowania warunków skrajnych.

Według stanu na koniec grudnia 2020 roku realizacja założeń dotyczących zarządzania w zakresie poszczególnych ryzyk przedstawia się następująco:

#### 1) Ryzyko kredytowe

Utrzymanie poziomu ryzyka zgodnego z założonym apetytem na ryzyko wyrażonego poprzez:

- a) Maksymalną koncentrację wynikającą z ekspozycji wobec jednego kredytobiorcy oraz grupy podmiotów powiązanych:

L.p.	Wyszczególnienie	Maksymalna skala działalności (% uznanego kapitału)	Wykonanie limitu na dzień 31.12.2020
1.	Limity ekspozycji Instytucja nie przyjmuje na siebie ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, której wartość po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399-403 przekracza 25 % wartości jej funduszy własnych.	20%	0%
2.	Zaangażowanie wobec jednej jednostki samorządu terytorialnego - 20 % zaangażowania wobec jednostki samorządu terytorialnego	20%	0%
3.	Suma dużych (ekspozycji) zaangażowań Banku wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, równe lub przekraczające 10% funduszy własnych Banku.	135%	33%

4.	Suma kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych lub poręczeń udzielonych członkom zarządu albo rady nadzorczej lub osobom zajmującym kierownicze stanowiska w banku (art. 79a ust. 1 Prawa bankowego) oraz podmiotom powiązanim z nimi kapitałowo i organizacyjnie (art. 79a ust. 3)	10%	5%
----	---	-----	----

b) Skalę zaangażowania w portfel kredytowy w tym koncentrację i detaliczne ekspozycje kredytowe

L.p.	Wyszczególnienie	Maksymalna skala działalności (% uznanego kapitału)	Wykonanie limitu na dzień 31.12.2020
1.	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	40%	49%
2.	budownictwo	30%	71%
3.	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	35%	40%
4.	transport i gospodarka magazynowa	4%	0%
5.	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	140%	42%
6.	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	30%	30%
8.	kredyty w rachunku bieżącym	25%	11%
9.	kredyty obrotowe	40%	49%
10.	kredyty inwestycyjne	25%	1%
11.	kredytowa linia hipoteczna	140%	39%
12.	kredyty gotówkowe dla osób fizycznych	0%	41%
13.	kredyty na finansowanie nieruchomości mieszkalnych	400%	90%
14.	pozostałe kredyty na finansowanie nieruchomości niemieszkalnych	80%	9%
15.	kredyty hipoteczne dla osób fizycznych	180%	47%
16.	hipoteka na nieruchomościach mieszkalnych	380%	104%
17.	hipoteka na nieruchomościach niemieszkalnych	200%	13%
18.	zastaw rejestrowy	5%	0%
19.	weksel in blanco	300%	39%
20.	poręczenie wg prawa cywilnego	60%	0%
<b>Nazwa wskaźnika</b>			
1.	Kredyty ogółem/ aktywa ogółem	70%	61%
2.	Kredyty zagrożone/ kredyty ogółem	5%	41%
3.	Wskaźnik pokrycia należności zagrożonych rezerwami celowymi	30%	51%
4.	Współczynnik kapitałowy ryzyka kredytowego	10%	59%
5.	Udział dużych zaangażowań w portfelu kredytowym	25%	29%
6.	Udział dużych zaangażowań w sytuacji zagrożonej w portfelu kredytowym	2%	0,00%
5.	Detaliczne ekspozycje kredytowe/ kredyty ogółem	8%	26%
4.	Detaliczne ekspozycje kredytowe w sytuacji zagrożonej/ detaliczne ekspozycje kredytowe ogółem	5%	100%
5.	Kredyty w ROR/kredyty ogółem	3%	3%
6.	Kredyty gotówkowe/kredytach ogółem	8%	25%

Wnioski:

- ✓ Założony apetyt na ryzyko wyrażony poprzez w/w system limitów ostrożnościowych nie był przekraczany.
- ✓ Limity dotyczące ryzyka kredytowego w tym koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych są monitorowane zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, a wyniki sprawozdawane Zarządowi i Radzie Nadzorczej w terminach wynikających z odpowiednich regulacji wewnętrznych.
- ✓ Poziom wskaźnika Dtl odnoszący się do maksymalnego poziomu relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe do dochodów klientów detalicznych w Banku nie został przekroczony i jest na odpowiednim poziomie.
- ✓ Wskaźnik jakości kredytów wyniósł na koniec roku 2020 wyniósł 1,97% i nadal znajduje się poniżej ustalonego limitu max.5%
- ✓ poziom limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko kredytowe jest dostosowany do skali i złożoności banku w poszczególnych obszarach działania.

## 2) Ryzyko stopy procentowej

W zakresie oceny efektywności systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej Zarząd ustalił, że w okresie 2020 roku:

- 1) Bank nie przekraczał apetytu i tolerancji na ryzyko, wielkość wykonania limitów na koniec roku przedstawiała się następująco:

LIMITY OGRANICZAJĄCE POZIOM RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ	Limit	Próg ostrzegawczy	Wartość bieżąca
Limit luki niedopasowania pow. 1 roku do 2 lat w relacji do funduszy wł.	50,0%	47,5%	2,9%
Limit luki niedopasowania pow. 2 lat do 5 lat w relacji do funduszy wł.	25,0%	23,8%	4,1%
Limit luki niedopasowania powyżej 5 lat w relacji do funduszy wł.	10,0%	9,5%	0,4%
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania i bazowego w relacji do funduszy własnych [+/- 100 p.b.]	10,0%	9,5%	3,3%
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka bazowego w relacji do funduszy własnych [+/- 100 p.b.]	10,0%	9,5%	0,4%
Limit na zmianę wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania i bazowego w relacji do wyniku odsetkowego [+/- 100 p.b.]	30,0%	28,5%	15,7%
Limit na zmianę wartości ekonomicznej banku w relacji do funduszy własnych [TWS +/- 200 p.b.]	20,0%	19,0%	1,0%
Limit na zmianę wartości ekonomicznej banku w relacji do kapitału podstawowego Tier 1 [testy scenariuszowe]	15,0%	14,3%	1,2%
Limit strat z tytułu ryzyka opcji klienta w relacji do funduszy wł.	2,0%	1,9%	0,0%

- 2) dokonywano i sprawozdawano wyniki testów warunków skrajnych,
- 3) system sprawozdawczości wewnętrznej realizowany był poprawnie, w okresie 2020 roku składano sprawozdania dotyczące monitorowania ryzyka stopy procentowej, zgodnie z SIZ
- 4) nie odnotowano poważnych nieprawidłowości systemu kontroli wewnętrznej w zakresie systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

W zakresie funkcjonowania i weryfikacji regulacji wewnętrznych Zarząd ustalił, że:

- 1) nie zachodzą obecnie zmiany w otoczeniu Banku, a także zmiany w strategii i działalności biznesowej Banku powodujące konieczność aktualizacji regulacji wewnętrznych związanych z systemem zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Na podstawie dokonanej rocznej weryfikacji limitów oraz testów warunków skrajnych z zakresu ryzyka stopy procentowej,

stwierdzono iż nie zachodzi konieczność aktualizacji regulacji wewnętrznych związanych z systemem zarządzania ryzykiem stopy procentowej,

- 2) nie były przekraczane ustalone tolerancja/apetyt na ryzyko, powodujące konieczność reakcji Zarządu i dokonania zmiany podejścia do zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- 3) Polityka oraz regulacje dotyczą wszystkich istotnych aspektów ryzyka stopy procentowej.

#### Wnioski:

Sytuacja Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej jest stabilna. Wszystkie limity ustalone przez Bank zostały utrzymane i na bieżąco monitorowane. System limitów badany jest w okresach miesięcznych. W warunkach stabilizacji stóp bazowych Bank będzie się starać maksymalizować marżę odsetkową i utrzymywać zmienność wyniku odsetkowego w granicach nie zagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku.

### 3) Ryzyko płynności

W zakresie oceny efektywności systemu zarządzania ryzykiem płynności Zarząd ustalił, że na koniec 2020 roku:

- 1) Bank nie przekraczał apetytu i tolerancji na ryzyko, wielkość wykonania limitów w okresie roku przedstawiała się następująco:

Analiza wskaźnikowa		zmiana w stosunku do miesiąca poprzedniego	limit
Wskaźnik płynności do 1 miesiąca	1,28	-0,07	min 0,7
Wskaźnik płynności do 3 miesięcy	1,38	0,03	min 0,7
Wskaźnik płynności do 12 miesięcy	1,12	-0,01	min 0,7
Wskaźnik stabilności bazy depozytowej	95,07	2,27	min 60,00
Udział depozytów dużych	22,76	2,73	max 30,00
Pozycje pozabilansowe	16,40	0,82	max 20,00
Kredyty do depozytów	54,75	0,46	max 85,00
Kredyty w aktywach	50,55	0,43	max 70,00
Minimalny poziom aktywów płynnych	43,16	-2,10	min 20,00
Limit zapasu gotówki w kasie	2,05	0,32	min 1,00
Lokaty w BPS do sumy bilansowej	11,28	-4,49	max 70,00
Depozyty stabilne (50% ich wartości) + Fundusze własne / Należności z tytułu kredytów, skupionych wierzytelności i zrealizowanych gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat	144,62	2,85	min. 100%
Wskaźnik jakości aktywów	0,26	0,01	max 6 %

- 2) dokonywano i sprawozdawano wyniki testów warunków skrajnych,
- 3) plan awaryjny płynności nie był uruchamiany,
- 4) system sprawozdawczości wewnętrznej realizowany był poprawnie, w okresie 2020 roku składano sprawozdania dotyczące monitorowania ryzyka płynności, zgodnie z SIZ
- 5) nie odnotowano poważnych nieprawidłowości systemu kontroli wewnętrznej w zakresie systemu zarządzania ryzykiem płynności.

W zakresie funkcjonowania i weryfikacji regulacji wewnętrznych Zarząd ustalił, że:

- 1) nie zachodzą obecnie zmiany w otoczeniu Banku, a także zmiany w strategii i działalności biznesowej Banku powodujące konieczność aktualizacji regulacji wewnętrznych związanych z systemem zarządzania ryzykiem płynności. Na podstawie dokonanej rocznej weryfikacji

limitów oraz testów warunków skrajnych z zakresu ryzyka płynności, stwierdzono iż zachodzi konieczność aktualizacji regulacji wewnętrznych związanych z systemem zarządzania ryzykiem płynności

- 2) nie były przekraczane ustalone tolerancja/apetyt na ryzyko, powodujące konieczność reakcji Zarządu i dokonania zmiany podejścia do zarządzania ryzykiem płynności.

#### Wnioski:

Podstawowe cele polityki Banku w zarządzaniu ryzykiem płynności zostały zrealizowane. Płynność jest zabezpieczona w sposób pełny i kompletny. Zminimalizowane zostało utracenie płynności przez Bank w przyszłości. Poprzez odpowiedni dobór limitów i skuteczne zarządzanie ich wykonaniem zoptymalizowano zarządzanie nadwyżkami środków, tak by ustawowe normy zostały zachowane. Reasumując Bank zarządza w sposób skonsolidowany i całościowy ryzykiem płynności, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych, obejmując wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku.

#### 4) Ryzyko operacyjne

#### Ocena realizacji Strategii i polityk w zakresie ryzyka operacyjnego

W zakresie oceny efektywności systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym Zarząd ustalił, że w okresie 2020 roku:

- 1) poziom strat operacyjnych nie przekraczał apetytu i tolerancji na ryzyko, wielkość wykonania strat nie przekroczyła 10% wykonania wskaźnika BIA, wielkość wykonania limitów w okresie roku przedstawiała się następująco:

L.p.	Klasa zdarzeń	Maksymalny poziom rocznych strat brutto, obowiązujący w banku		Wykonanie limitu w %			
		% BIA	w zł	I kw 2020	II kw 2020	III kw 2020	IV kw 2020
1	Oszustwa wewnętrzne	0%	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2	Oszustwa zewnętrzne	0%	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
3	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	7%	45 360	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
4	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	52%	336 960	0,33%	0,37%	0,44%	0,99%
5	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	15%	97 200	0,00%	4,11%	4,21%	4,76%
6	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	14%	90 720	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
7	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	12%	77 760	0,00%	0,38%	0,38%	0,38%

\*Wysokość współczynnika BIA w roku 2020 - 648 tys. zł



- 2) dokonano identyfikacji kluczowych procesów, procesy wewnętrzne funkcjonowały zgodnie z ich opisem, dokonano corocznej weryfikacji poprawności ich funkcjonowania zgodnie z Rekomendacją M pkt. 4.17 opartej na wynikach kontroli wewnętrznej,
- 3) wyznaczono wskaźniki KRI, były one monitorowane oraz sprawozdawane do Zarządu i na bieżąco reagowano na ewentualne zwiększenie ryzyka oraz podejmowano odpowiednie działania,
- 4) system sprawozdawczości wewnętrznej realizowany był poprawnie, w okresie 2020 roku składano sprawozdania dotyczące monitorowania ryzyka, dokonano samooceny procesów dla Zarządu i Rady Nadzorczej zgodnie z Instrukcją funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej (SIZ),
- 5) nie odnotowano poważnych incydentów ryzyka braku zgodności,
- 6) nie odnotowano poważnych nieprawidłowości systemu kontroli wewnętrznej w zakresie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W zakresie funkcjonowania i weryfikacji regulacji wewnętrznych Zarząd ustalił, że:

- 1) regulacje wewnętrzne były poddawane przeglądowi zarządczemu zgodnie z Instrukcją dokonywania przeglądów zarządczych, przeglądu ICAAP oraz przeglądu struktury organizacyjnej, wyniki przeglądu i propozycje zmian były przedstawiane Zarządowi i Radzie Nadzorczej,
- 2) nie zachodzą obecnie zmiany w otoczeniu Banku, a także zmiany w strategii i działalności biznesowej Banku powodujące konieczność aktualizacji regulacji wewnętrznych związanych z systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 3) nie były przekraczane ustalone tolerancja/apetyt na ryzyko, powodujące konieczność reakcji Zarządu i dokonania zmiany podejścia do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 4) nie zanotowano strat w otoczeniu Banku wskazujących możliwość oddziaływania nowych rodzajów ryzyka operacyjnego na funkcjonowanie Banku i konieczność dostosowania procedur w celu ograniczenia ich przyszłego wpływu.

#### Wnioski:

Można stwierdzić, że ryzyko operacyjne w Banku jest na umiarkowanym poziomie, a prowadzone i planowane działania powodują, że utrzymuje się ono na niezmiennym, bezpiecznym dla Banku poziomie. Działania długofalowe związane ze sprzedażą usług elektronicznych oraz szkoleniami pracowników i wzmoczoną kontrolą wewnętrzną powinny przyczynić się do dalszego zmniejszania się ilości pomyłek i błędów pracowników, a także poprzez nowe zastosowania elektroniczne do ograniczenia ilości zagrożeń zewnętrznych płynących z użytkowania sieci internetowej.

#### **5) Ryzyko wyniku finansowego**

W zakresie oceny efektywności systemu zarządzania ryzykiem wyniku finansowego ustalono, że w okresie 2020 roku:

- ✓ Bank nie wypracował zysku netto, jaki był zaplanowany na koniec 2020 roku. Zysk netto został zrealizowany w 28% w stosunku do zaplanowanego, natomiast wskaźnik C/I znacznie przekroczył ustalony poziom i wyniósł 99,62. Obniżenie stóp procentowych przez RPP, spowodowało generowanie niższych przychodów, pomimo obecnego obciążenia kredytowego i stabilnej bazy depozytowej, jakie posiada bank. Przy niezmiennych kosztach, bank nie był w stanie wypracować planowanych wielkości składników bilansu, a tym samym wypracować zysku, jaki planowany był na koniec 2020 roku.
- ✓ Sytuacja w kraju i na świecie związana z epidemią COVID-19, wpływa jednak negatywnie na rozwój gospodarki. Spadek konsumpcji, wzrost bezrobocia, a w głównej mierze obniżenie stóp procentowych przez RPP to czynniki, które przyczyniają się do spadku przychodów banku, a tym samym do obniżenia wyniku finansowego. Bank zmuszony jest szukać rozwiązań, które mogłyby zminimalizować poniesione koszty z tego tytułu.

- ✓ W odpowiedzi na obniżenie stóp procentowych przez RPP, Zarząd Banku podjął decyzję o obniżeniu oprocentowania depozytów oraz dokonania zmian w taryfie opłat i prowizji, co ma przyczynić się do zmniejszenia kosztów poniesionych z tytułu odsetek.
- ✓ Przy występującej sytuacji rekordowo niskich stóp procentowych na rynku, bank szuka najkorzystniejszych inwestycji dla posiadanej nadwyżki płynności. W tym momencie są to bezpieczne obligacje Skarbu Państwa.
- ✓ Pomimo niekorzystnej sytuacji na „rynku oszczędności”, nie obserwuje się wzrostu wpływów środków z rachunków klientów. W dalszym ciągu odnotowuje się przyrost bazy depozytowej, powodujący tym samym wzrost środków stabilnych na rachunkach terminowych.
- ✓ Utrzymuje się również tendencja wzrostowa obliża kredytowego, gdzie największe zainteresowanie wśród klientów nadal wykazują kredyty hipoteczne.

Utrzymujące się w dalszy ciągu niskie stopy procentowe, powodują zatrzymanie marży na dość niskim poziomie, co z kolei przyczynia się do uzyskania niższych przychodów odsetkowych.

Przekroczenie ustalonych wskaźników tolerancja/apetyt na ryzyko, wymaga weryfikacji w zakresie zarządzania ryzykiem wyniku finansowego.

Wielkość wykonania limitów na koniec roku przedstawiała się następująco:

L.p.	Nazwa wskaźnika	Poziom wskaźnika	Stan na koniec IV kwartału 2020 roku	Wykonanie wskaźnika (%)
1.	Wskaźnik aktywów pracujących	Powyżej 90%	95,0	106%
2.	Relacja kredytów do depozytów	Poniżej 85%	54,8	64%
3.	Relacja depozytów do sumy bilansowej	Co najmniej 80%	92,3	115%
4.	Wskaźnik efektywności C/I	Nie więcej niż 83%	99,62	120%
5.	Wskaźnik jakości kredytów	Nie więcej niż 7%	1,8	25%
6.	Udział funduszy ogółem w sumie bilansowej	Co najmniej 7%	7,0	101%
7.	Poziom marży procentowej	Nie mniejszy niż 2,5%	1,5	58%
8.	Udział zobowiązań pozabilansowych w obliżu kredytowym	Nie więcej niż 15%	16,4	109%
9.	ROE	Nie niższy niż 7%	2,1	30%
10.	ROA	Nie niższy niż 0,6%	0,2	33%

- 1) dokonano i sprawozdano wyniki testów warunków skrajnych,
- 2) system sprawozdawczości wewnętrznej realizowany był poprawnie, w okresie 2020 roku składano sprawozdania dotyczące monitorowania ryzyka wyniku finansowego, zgodnie z SIZ

W zakresie funkcjonowania i weryfikacji regulacji wewnętrznych Zarząd ustalił, że:

- 1) obecnie zachodzą zmiany w otoczeniu Banku, a także zmiany w strategii i działalności biznesowej Banku powodujące konieczność aktualizacji regulacji wewnętrznych związanych z systemem zarządzania ryzykiem wyniku finansowego. Na podstawie kwartalnych

sprawozdań odnośnie realizacji strategii działania, stwierdzono znaczne rozbieżności w zakresie realizacji planowanych celów strategii, w związku z czym podjęto decyzję o dokonaniu odpowiedniej korekty w planowanej długofalowej koncepcji kierunków działania banku, mającej odzwierciedlenie w podstawowych składnikach bilansu.

- 2) Polityka oraz regulacje dotyczą wszystkich istotnych aspektów ryzyka wyniku finansowego i nie zachodzi konieczność rozszerzenia zakresu zarządzania.

## 6) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności jest ryzykiem pokrewnym ryzyka operacyjnego. Obszar ryzyka zgodności zawiera się w Systematyce Ryzyka Operacyjnego. W zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności Bank monitoruje poziom ryzyka poprzez wyliczanie wskaźników KRI.

Na podstawie analizy ryzyka braku zgodności według stanu na dzień 31.12.2020 r. stwierdzono, że:

- ✓ w okresie raportowania odnotowano 2 reklamacje, które miały miejsce w I półroczu i nie wiązały się poniesieniem kosztów przez bank,
- ✓ nie odnotowano żadnych prób oszustw,
- ✓ nie odnotowano przypadków braku zgodności w zakresie oceny zmian przepisów prawa wpływającego na działalność Banku.

## 7) Ryzyko kapitałowe

Zasady zarządzania kapitałem, w tym: zarządzania ryzykiem kapitałowym, utrzymania odpowiednich wskaźników bezpieczeństwa, zachowania pożądanej struktury kapitałów, planowania kapitałowego, a także zasady wypłaty dywidendy, oraz zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni definiuje „Polityka kapitałowa i w zakresie ryzyka nadmiernej dźwigni Banku Spółdzielczego w Obornikach Śląskich”. Polityka ma na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa Banku, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego tempa rozwoju rynkowego Banku i opiera się na następujących zasadach:

- 1) zapewnienie odpowiedniego nadzoru Rady Nadzorczej oraz Zarządu nad ryzykiem kapitałowym, a także ryzykiem nadmiernej dźwigni,
- 2) aktywne zarządzanie kapitałem, w tym także wymogami kapitałowymi,
- 3) podejmowanie działań celem utrzymywania współczynników kapitałowych na poziomie wymaganym przepisami oraz rekomendacjami nadzorczymi.

Bank posiada aktualne i kompletne regulacje wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem oraz przestrzegania limitów ostrożnościowych w zakresie zidentyfikowanych rodzajów ryzyka istotnego, które opisują procesy występujące w Banku. Na koniec grudnia 2020 roku:

- 1) Bank na dzień 31 grudnia 2020 roku odnotował kapitał wewnętrzny w wysokości 5 725 tys. zł.; Relacja kapitału wewnętrznego do poziomu funduszy własnych, które na dzień 31.12.2020r. wyniosły 10 698tys. zł. ukształtowała się w wysokości 54%, czyli wskaźnik ten kształtuje się poniżej ustalonego limitu ostrożnościowego max.85%.
- 2) Współczynnik kapitałowy na koniec grudnia 2020 roku wyniósł 15,02% i nadal znajduje się na poziomie powyżej limitu ostrożnościowego TCR ustalonego na min. 13,50%.
- 3) Limity ryzyka kapitałowego zostały utrzymane na poziomie wymaganym przepisami oraz rekomendacjami nadzorczymi.

<b>Opis limitu</b>	<b>Limit</b>	<b>31.12.2020</b>	<b>Wykonanie limitu (w %)</b>
Fundusze własne/ Suma bilansowa	co najmniej 7%	7,04%	99,40%
Minimalny łączny współczynnik kapitałowy TCR	13,50%	14,95%	90,31%
Minimalny współczynnik kapitału T1	11,50%	15,02%	76,58%
Maksymalny wskaźnik bufora	15%	-	-
Minimalny wskaźnik dźwigni	6,00%	6,91%	86,83%
Maksymalny udział kapitału wewnętrznego w FW	85%	54%	63%

- 4) W wyniku testu warunków skrajnych dla znaczącego pogorszenie wielkości ryzyka obciążającego Bank w warunkach skrajnych wykazują, że Bank w sytuacji skrajnej spełnia wymogi prawne (Prawo Bankowe, Uchwała o nadzorze makroostrożnościowym, Rozp. UE 575/2013), wystąpienie warunków skrajnych będzie jednak wymagało uruchomienia kapitałowego planu awaryjnego zapewniającego sukcesywne zwiększenie bazy kapitałowej poprzez zmniejszenie obciążenia aktywów ryzykiem, uzyskanie pomocy Spółdzielni Systemu Ochrony oraz ewentualne odwołanie do udziałowców,
- 5) Analiza założeń planu finansowego wskazuje, że jest on zbieżny z założeniami Polityki kapitałowej.

#### Wnioski:

Nie stwierdzono znacznego pogorszenia profilu ryzyka braku zgodności z uwagi na ryzyko historyczne. W świetle tego efektywność mechanizmów zabezpieczających ryzyko jest wystarczająca.